UR

WELCOME TO

BULLET BABY'S DIGI WORLD

SOLVED PRACTICE PAPER- 3

PRACTICE PAPER -3

JR.SANSKRIT

Time: 3 hrs | Max. Marks: 100

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । $1 \times 6 = 6$

अ) मातृवत् .... स पण्डितः ॥

आ) अतिदानात् .... सर्वत्र वर्जयेत् ॥

II. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयः । $1 \times 6 = 6$

अ) ''हनुमदुपदेशः'' इति पाठ्यभागस्य सारं समालिखत ।

आ) ''जनादरः''इत्यस्मिन् पाठे कविना वर्णिताः प्राचीनकालीनप्रजानां स्थितिगतीः विवृणुत।

III. एकः निबन्धप्रश्नः समाधेयः । $1 \times 6 = 6$

अ) वेतालेनोक्त वीरवरकथां विवृणुत ।

आ) दयारामस्य दयागुणं परोपकारं च विवृणुत ।

IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । $4 \times 2 = 8$

अ) कः अमात्यराक्षसस्य मित्रम्?

आ) अग्निः किं रूपम् अवाप्तवान्?

इ) ग्रामप्रमुखस्य कति पुत्रौ?

ई) वणिजोः मैत्री कीदृशी?

उ) अवधेशः कस्यां कक्ष्यायां प्रथमश्रेण्याम् उत्तीर्णः?

ऊ) आसनस्य स्पर्शात् का दर्शिता?

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । $2 \times 3 = 6$

अ) कालरात्रीति तां विध्दि सर्वलङ्काविनाशिनीम् ।

आ) क्रतोरशेषेण फलेन युज्यताम् ।

इ) गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।

ई) विजेतृशोभां वहाम सततम् ।

BABY BULLET-Q

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । $2 \times 3 = 6$

अ) अस्य दग्धोदरस्याऽर्थे कः कुर्यात् पातकं महत् ?

आ) वीरवरो सपरिवारं जीवतु ।

इ) युष्माकं शावकान् अहं रक्षयिष्यामि ।

ई) न मया आकृष्टा ।

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । $3 \times 2 = 6$

अ) बुद्धिमन्तः कीदृशेषु कर्मसु न सज्जन्ते?

आ) कालिदासस्य महाकाव्ये के ?

इ) केन विना दैवं न सिद्ध्यति ?

ई) लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?

उ) वृद्धा कथं वन्दनम् अकरोत् ?

ऊ) स्वकं सर्वं किमर्थं समर्पयाम ?

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । $3 \times 2 = 6$

अ) कस्य वासो न देयः?

आ) सेवकधर्मः कः ?

इ) पञ्चतन्त्रं केन विरचितम्?

ई) अमरशक्तेः पुत्राः कीदृशाः ?

उ) तक्षकाः कुठारैः वने प्रविश्य किं कर्तुम् ऐच्छन् ?

ऊ) विजयसिंहः कुतः भीरुः आसीत् ?

IX. एकं पत्रं लिखत। $1 \times 5 = 5$

अ) पुस्तकप्रेषणविषये पत्रम् प्रति पत्रम्

आ) सोदर्याः विवाहार्थम् विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। $2 \times 6 = 12$

अ) हरि आ) नदी इ) वारि ई) किम्

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। $2 \times 3 = 6$

अ) पिबतु आ) अचलत् इ) वदेत् ई) वन्दिष्यते

BABY BULLET-Q

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। $3 \times 2 = 6$

अ) गुरूहः आ) नवोदयः इ) गङ्गौघः

ई) लाकृतिः उ) गायकः ऊ) केऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। $3 \times 2 = 6$

अ) वाणी + ईशः आ) गण + ईशः इ) दिव्य + औषधम्

ई) लृ + आकृतिः उ) गै + अकः ऊ) ते + अपि

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) $5 \times 1 = 5$

अ) त्वं जलं पिबसि।

आ) हरिः समाधानम् अलिखत् ।

इ) अहम् समाधानं वदिष्यामि।

ई) विद्या ददाति विनयम्।

उ) धर्मं चर।

XV. एकेन पदेन समाधेयः। $5 \times 1 = 5$

अ) शरेणैकेन रामेण निहतः वानरः कः?

आ) ''रघोः शौर्यम्'' इति पाठ्यभागः कस्मात् स्वीकृतः?

इ) सुबद्धमूला : के निपतन्ति?

ई) वृद्धा कीदृशी ?

उ) प्रतिश्रुतिः इति पदस्य अर्थः कः ?

XVI. एकेन पदेन समाधेयः। $5 \times 1 = 5$

अ) कः कोटरान्निःसृत्य बहिः पलायितः?

आ) राज्ञः का प्रसन्ना अभवत्?

इ) कः विनश्यति ?

ई) कः मेघान् सर्वत्र नयति?

उ) छत्रं कीदृशम् ?

BABY BULLET-Q

PRACTICE PAPER - 3

ANSWERS

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । $1 \times 6 = 6$

अ) मातृवत् .... स पण्डितः ॥

स) **मातृवत् परदारेषु** మాతృవత్ పరదారేషు
परद्रव्येषु लोष्टवत् । పరద్రవ్యేషు లోష్టవత్ ।
आत्मवत् सर्वभूतेषु ఆత్మవత్ సర్వభూతేషు
यः पश्यति स पण्डितः ॥ యః పశ్యతి స పండితః ॥

భావం: పరస్త్రీలని తల్లివలే, పరధనాన్ని మట్టిగడ్డ వలే, ప్రాణులన్నిటినీ తనవలే ఎవడైతే చూడగలడో అతడే పండితుడు.

Meaning: One who treats other women as his mother, other's wealth as a clod of earth, and all beings as himself, is a wise man.

आ) अतिदानात् .... सर्वत्र वर्जयेत् ॥

स) **अतिदानात् बलिर्बध्दः** అతిదానాత్ బలిర్బద్ధః
अतिमानात् सुयोधनः। అతిమానాత్ సుయోధనః।
अतिरूपात् हृता सीता అతి రూపాత్ హృతా సీతా
अति सर्वत्र वर्जयेत् ॥ అతి సర్వత్ర వర్జయేత్ ॥

భావం: అతిగా దానం చేయడం వలన బలిచక్రవర్తి, అతి గర్వం వలన దుర్యోధనుడు బంధించబడ్డారు. అతి సౌందర్యం వలన సీత అపహరించబడింది. కాబట్టి అతిని అన్ని చోట్లా విడిచిపెట్టాలి.

Meaning: Emperor Bali was bound due to excessive charity, Duryodhana due to excessive pride. Sita was abducted due to excessive beauty. Therefore, excess should be avoided everywhere.

BABY BULLET-Q

II. एक: निबन्धप्रश्नः समाधेयः । 1 × 6 = 6

अ) ''हनुमदुपदेशः'' इति पाठ्यभागस्य सारं समालिखत ।

स. **<u>పరిచయం:</u> 'హనుమదుపదేశః'** అనే పాఠ్యభాగం 'వాల్మీకి రామాయణం'లోని 'సుందరకాండ'నందలి 51వ సర్గ నుండి స్వీకరించబడింది. హనుమంతుడు నవవ్యాకరణ వేత్త. దూతకు ఉండాల్సిన అన్ని నైపుణ్యాలను కలిగి ఉన్నవాడు. పైగా ఎవరితో ఎలా మాట్లాడాలో బాగా తెలిసినవాడు. తన వాక్చాతుర్యంతో సీతాదేవిని శ్రీరాముడికి అప్పగించమని రావణుడికి హనుమంతుడు చేసిన ఉపదేశమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>లంకలో హనుమంతుడు:</u> సుగ్రీవుడి ఆదేశంతో హనుమంతుడు లంకకు చేరుకున్నాడు. సీతాదేవిని కనుగొన్నాడు. అశోకవనాన్ని ధ్వంసం చేసాడు. బ్రహ్మాస్త్రానికి కట్టుబడ్డాడు. రావణుడి సభలో ప్రవేశించి సుగ్రీవుడి దూతగా వచ్చానని ప్రకటించాడు. సుగ్రీవుడి సందేశాన్ని రావణునితో ఈ విధంగా వినిపించసాగాడు.

<u>శ్రీరాముని వర్ణన:</u> 'రావణా! శ్రీరాముడు ధర్మ స్వరూపుడు, సత్య సంధుడు, బుద్ధిమంతుడు, నీతి తప్పని వాడు, సర్వసమర్థుడు, పితృవాక్య పాలకుడు. శ్రీరాముడు సీతాలక్ష్మణులతో కలసి వనవాసానికి వచ్చాడు. సీతాదేవి మహాసాధ్వి. దండకారణ్యంలో ఆమె అపహరించబడింది.

<u>సీతాపహరణ తగదు:</u> రావణా! నీవు మహాబుద్ధిమంతుడివి. ధర్మార్థాలు బాగా తెలిసినవాడివి. తీవ్రమైన తపస్సులు చేసిన వాడివి. గొప్ప గొప్ప వరాలను పొందావు. లంకాధిపతివైన నీవు సీతను అపహరించావు. పర స్త్రీలను బంధించటం నీలాంటి వారికి తగదు.

<u>నీ మృత్యుదేవత సీత:</u> రావణా!, నువ్వు బంధించావనుకున్న సీతాదేవి అయిదుతలల పాములాంటిది. నిన్నూ, నీ లంకను కాటువేస్తుంది. **లంకనంతటినీ నాశనం చేసే ఆ సీతను నీపాలిట మృత్యుదేవతగా తెలుసుకో. कालरात्रीति तां विद्धि सर्वलङ्काविनाशिनीम् ।** లోకంలో విషాన్ని ఎవరూ జీర్ణించుకోలేరు. అదేవిధంగా సీతాదేవిని ఎవ్వరూ వశపరచుకోలేరు.

<u>హనుమంతుని ఉపదేశం:</u> రావణా!, ధర్మాత్ముడైన శ్రీరాముడికి కీడు తలపెట్టినవాడు ముల్లోకాలలో ఎక్కడ ఉన్నా వారికి దుఃఖం తప్పదు. రామలక్ష్మణుల కోపాగ్నికి నీవు బలికాక తప్పదు. నామాట ధర్మ బద్ధమైనది, అర్థవంతమైనది. సర్వలోకాలకు హితాన్ని కలిగిస్తుంది. కాబట్టి నామాట విని **సాక్షాత్తు పురుషోత్తముడైన శ్రీరాముడికి జానకీ దేవిని అప్పగించాలి. नरदेवाय जानकी प्रतिदीयताम् ।**

<u>కర్మఫలం:</u> రావణా! ధర్మమూ, అధర్మమూ ఎప్పుడూ కలిసి ఉండవు. ధర్మాన్ని ఆచరించడం వలన శుభ ఫలితం వస్తుంది. కానీ అధర్మాన్ని ఆచరించడం వలన వచ్చే పాపం మాత్రం నశించదు. నువ్వు చేసిన **అధర్మం యొక్క ఫలితాన్ని కూడా త్వరలోనే పొందగలవు. फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे।** ఇందులో సందేహమే లేదు. నీవు బంధించిన సీతాదేవి నీ పాలిట మృత్యుదేవత. నీ మెడకు నువ్వే చుట్టుకుంటున్న మృత్యుపాశం లాంటిది. కాబట్టి ఓ రావణా! శ్రీరాముడి దూత అయిన నా మాట విను. తెలివి తెచ్చుకుని సీతాదేవిని శ్రీరామచంద్రుడికి అప్పగించు. ఇది రావణుడికి హనుమంతుడి ఉపదేశం.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Hanumadupadesha' is taken from the 51st canto of 'Sundarakanda' of 'Valmiki Ramayana'. Hanuman is a master of the 'nine grammars' and he possesses all the skills required of an envoy(messenger). Furthermore, he knows well how to speak with anyone. The essence of this lesson is Hanuman's advice to Ravana, delivered with his eloquent speech, to return Sita Devi to Sri Rama.

Hanuman in Lanka: Following Sugriva's command, Hanuman reached Lanka. He found Sita Devi. He destroyed the Ashoka Vana. He allowed himself to be bound by the Brahmastra. He entered Ravana's court and announced that he had come as Sugriva's envoy. He then began to convey Sugriva's message to Ravana as follows

Description of Sri Rama: O Ravana! Sri Rama is the embodiment of Dharma, truthful, intelligent, righteous, all-capable, and obedient to his father's words. Sri Rama came to the forest with Sita and Lakshmana. Sita Devi is a great chaste woman. She was abducted in Dandakaranya.

Abduction of Sita is Unsuitable: O Ravana! You are very intelligent and well-versed in Dharma and Artha. You have performed severe penances and received great boons. You, the lord of Lanka, abducted Sita. It is not fitting for someone like you to imprison other women.

Sita, Your Goddess of Death: O Ravana! The Sita Devi whom you think you have imprisoned is like a five-headed snake. She will bite you and your Lanka. Understand that Sita, who will destroy all of Lanka, is the goddess of death for you. **कालरात्रीति तां विध्दि सर्वलङ्काविनाशिनीम् ।**. No one in the world can digest poison. Similarly, no one can subjugate Sita Devi.

Hanuman's Advice: O Ravana! Whoever intends harm to the righteous Sri Rama, sorrow is inevitable for them, no matter where they are in the three worlds. You cannot escape the fiery wrath of Rama and Lakshmana. My words are righteous, meaningful, and bring good to all worlds. Therefore, listen to my words and return Janaki Devi to Sri Rama, who is truly the Purushottama.**नरदेवाय जानकी प्रतिदीयताम् ।**

Fruit of Karma: O Ravana! Dharma and Adharma never coexist. Practicing Dharma yields auspicious results. However, the sin resulting from practicing Adharma does not perish. You will soon experience the consequences of the Adharma you have committed; there is no doubt about this. **फलमस्याप्यधर्मस्य क्षिप्रमेव प्रपत्स्यसे।**

The Sita Devi you have imprisoned is the goddess of death for you. She is like the knot of death that you are tying around your own neck. Therefore, O Ravana! Listen to my words, the envoy of Sri Rama. Come to your senses and return Sita Devi to Sri Ramachandra. This is Hanuman's advice to Ravana.

BABY BULLET-Q

आ) ''जनादरः''इत्यस्मिन् पाठे कविना वर्णिताः प्राचीनकालीनप्रजानां स्थितिगतीः विवृणुत।

स. **<u>పరిచయం:</u>** 'జనాదరః' అనే పాఠ్యభాగం 'కథాపంచకం' అనే కావ్యం నుండి స్వీకరించబడింది. ఈ పాఠ్యభాగ రచయిత శ్రీ పమిడిపాటి పట్టాభిరామారావు గారు. ప్రాచీన కాలంలో ప్రజల స్థితిగతుల్ని మహారాజులు స్వయంగా తెలుసుకునేవారు. అందుకోసం మారు వేషాలతో సంచరించేవారు. ఆ విధంగా ప్రజల కష్టసుఖాల్ని తెలుసుకునేందుకు ఒక రాజు గారు తన మంత్రితో కలిసి గ్రామం వైపుకి దారి తీశాడు. గ్రామీణ జీవితంలోని ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని, శ్రమైక జీవన సౌందర్యాన్ని, గ్రామీణుల స్వచ్ఛమైన హృదయాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్లు వర్ణించడమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>పల్లె వెలుగు:</u> మారు వేషంలో గ్రామానికి చేరుకున్న రాజు, మంత్రి రాత్రికి సత్రంలో బస చేశారు. తూరుపు తెల్లవారుతోంది. సముద్రంలోంచి సూర్యుడు బయటికి వస్తున్నట్లున్నాడు. సూర్య కాంతికి కెరటాలు ఎర్రబడుతున్నాయి. పద్మాలు వికసించడంతో తుమ్మెదలు ఝుమ్మని ఎగురుతున్నాయి. పక్షులు గూళ్ళు వదిలి ఆహార వేటలో పడ్డాయి. రాజు, మంత్రి సంధ్యా వందనాది విధులను పూర్తి చేసుకుని గ్రామీణుల జీవన విధానాన్ని పరిశీలించడానికి బయలుదేరారు.

<u>గ్రామీణుల శ్రమైక జీవనం:</u> అన్నిటికన్నా ఉత్సాహశక్తి గొప్పది. **స్వకార్య సాధనలో శ్రమయే ఉపాయమౌతుంది. साध्ये स्वकार्ये श्रम एव युक्तिः।** చద్దన్నాల మూట గట్టుకుని గ్రామీణులు పనులకు బయల్దేరారు. రైతులు నాగళ్ళు (హలాలు) పట్టి పొలాల దారి పట్టారు. యువతులు ఇంటి ముందర నీళ్ళు జల్లి, అందంగా రంగవల్లులను తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ముగ్గుల్లో గొబ్బిళ్లను పెట్టి అలంకరిస్తున్నారు. వాటి చుట్టు తిరుగుతూ చప్పట్లు కొడుతూ, ఆనందంగా పాటలు పాడుతున్నారు. మగపిల్లలు గోలీలాట మొదలెట్టారు. యువకులు బంతులాడుతూ గంతులేస్తున్నారు. గోపాలకులు ఆవుల్ని, దూడల్ని పచ్చిక మేత కోసం అడవుల్లోకి తోలుకెళ్తున్నారు.

<u>మహిళా గ్రామీణం:</u> ఒక స్త్రీ ఆవు పాలను పితుకుతోంది. ఆమె గాజుల గలగలలు మనోహరంగా ఉన్నాయి. మరొక స్త్రీ కవ్వంతో వయ్యారంగా మజ్జిగ చిలుకుతోంది. ఆమె చేసే కృష్ణ సంకీర్తనం ఎంతో మధురంగా ఉంది. ఒక గృహిణి పొలం నుంచి వచ్చిన భర్తకు మురిపెంగా పాలగ్లాసు అందిస్తోంది. పళ్ళూడిన బామ్మ ముక్తి కలిగించే రామాయణాన్ని పారాయణం చేస్తోంది. తన మనుమరాలిని పిలిచి రామ గానాన్ని నేర్పుతోంది. రామాలయం దగ్గర ఉన్న చెట్టు నీడలో గ్రామస్థులు చేరి ఛలోక్తులు విసురుతున్నారు.

<u>సుశర్మ ఆతిథ్యం:</u> గ్రామస్థుడైన సుశర్మ మారు వేషంలో ఉన్న రాజు, మంత్రులను గుర్తుపట్టి వారిని ఇంటికి ఆహ్వానించాడు. **అతిథి దైవస్వరూపుడు కదా! देवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।** అనుకుంటూ వారికి షడ్రసోపేతమైన భోజనం పెట్టాడు. అతిథి మర్యాదలు చేశాడు. సత్యం, దయ, నిస్వార్థ సేవ, వినయం, విధేయత, దానగుణం, విద్వాంసుల పట్ల గౌరవం, తల్లిదండ్రులను సేవించటం వంటి సద్గుణాలు కలిగిన **గృహస్థులు ఎల్లప్పుడూ లక్ష్మిని పొందుతారు. गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।**

పై సద్గుణాలన్నీ పుణికిపుచ్చుకున్న సుశర్మను మనసారా అభినందించి రాజు, మంత్రి తిరుగుబాట పట్టారు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Janadarah' is taken from the poem 'Kathapanchakam'. The author of this lesson is Sri Pamidipati Pattabhiramarao Garu. In ancient times, Maharajas used to personally understand the conditions of their people. For this purpose, they would travel in disguise. In this way, a king, accompanied by his minister, headed towards a village to understand the joys and sorrows of the people. The essence of this lesson is to vividly describe the natural beauty of village life, the beauty of a life of hard work, and the pure hearts of the villagers.

Village Dawn: The king and minister, in disguise, reached the village and stayed overnight in a choultry. The east was dawning, and the sun seemed to be emerging from the sea. The waves were turning red in the sunlight. As lotuses bloomed, bumblebees buzzed and flew. Birds left their nests and began hunting for food. The king and minister completed their morning rituals like Sandhyavandanam and set out to observe the lifestyle of the villagers.

Villagers' Life of Labor: Enthusiasm is greater than anything else. Labor becomes the means to achieve one's goals. **साध्ये स्वकार्ये श्रम एव युक्तिः।** Villagers set out for work, carrying bundles of curd rice. Farmers took their plows and headed towards the fields. Young women sprinkled water in front of their homes and beautifully arranged Rangavallis (traditional designs). They adorned the designs with 'Gobbillu' (small cow dung heaps). They danced around them, clapped their hands, and happily sang songs. Boys started playing marbles. Young men leaped while playing with balls. Cowherds drove cows and calves into the forests for grazing.

Rural Women: A woman was milking a cow. The jingling of her bangles was enchanting. Another woman was gracefully churning buttermilk with a churner. Her Krishna Sankirtanam (devotional singing) was very melodious. A housewife lovingly offered a glass of milk to her husband who returned from the field. An old woman, with missing teeth, was reciting the Ramayana, which grants liberation. She called her granddaughter and taught her the song of Rama. Villagers gathered under the shade of a tree near the Rama temple and exchanged jokes.

Susharma's Hospitality: Susharma, a villager, recognized the king and minister in disguise and invited them to his home. Thinking, "Isn't a guest divine?" **दैवस्वरूपो ह्यतिथिर्महात्मन् ।** he served them a meal with six tastes. He offered them hospitality. Householders with virtues such as truth, kindness, selfless service, humility, obedience, generosity, respect for scholars, and serving parents always attain Lakshmi. **गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।**

The king and minister sincerely appreciated Susharma, who possessed all these virtues, and began their return journey.

BABY BULLET-Q

III. एक: निबन्धप्रश्न: समाधेय: । $1 \times 6 = 6$

अ) वेतालेनोक्त वीरवरकथां विवृणुत ।

स. **<u>పరిచయం:</u>** 'శూద్రక – వీరవరకథ' అనే పాఠ్యభాగం 'చతుర్థ వేతాళకథా ప్రబంధం' నుంచి స్వీకరించబడింది. దీని రచయిత 'జంభాల దత్తుడు'. శూద్రకుడనే రాజు గారి క్షేమాన్ని కాంక్షించిన వీరవరుడు సపరివారంగా బలిదానం చేయడం, అతడి త్యాగాన్ని గుర్తించిన రాజు వీరవరుడిని శేఖర దేశానికి రాజుగా అభిషేకించడమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>వీరవరుడి రాజదర్శనం:</u> సకల రాజ లక్షణాలతో కూడిన వాడు శూద్రక మహారాజు. ఒకసారి అతడు సభలో కొలువుదీరి ఉన్నాడు. ఇంతలో దక్షిణాపథం నుంచి వీరవరుడు అనే రాజపుత్రుడు అక్కడికి కొలువు కోసం వచ్చాడు. ద్వారపాలకుడి అనుమతితో సభలోకి ప్రవేశించాడు. "ఎవరు నీవు? దేనికోసం ఇక్కడకు వచ్చావు" అని శూద్రకుడు అతడిని ప్రశ్నించాడు. "నేను వీరవరుడనే రాజపుత్రుడిని. భార్యా పుత్రులతో కలిసి వచ్చాను. మీసేవ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను" అని బదులిచ్చాడు వీరవరుడు.

<u>జీతాల బేరం:</u> **జీతం ఏమి ఇవ్వమంటావో దాని గురించి చెప్పు किं जीवनं कर्तव्यं तद्वद** అని అన్నాడు రాజు. రోజుకు 1500వందల బంగారు నాణాలని కోరాడు వీరవరుడు. దానికి బదులుగా రాజు ఇక్కడ చాలామంది గుణవంతులు ఉన్నారు. వారిలో ఎవ్వరికీ కూడా ఇంత జీతం ఇవ్వలేదన్నాడు. అది విన్న వీరవరుడు రాజుకు అభివాదం చేసి అక్కడి నుంచి బయల్దేరాడు. కాని సభలోని పెద్దల సలహాతో అతడిని పరీక్షిద్దామనుకున్నాడు రాజు. అతడిని తిరిగి రప్పించి కోరిన జీతాన్నిచ్చాడు. వీరవరుడు తన జీతంలో సగ భాగాన్ని బ్రాహ్మణులకి దానం చేస్తున్నాడు. 4వ భాగాన్ని అనాథలకి, వికలాంగులకి ఖర్చు చేస్తున్నాడు. మిగిలిన దానితో కుటుంబ పోషణం చేస్తున్నాడు.

<u>రాజ్యలక్ష్మి రోదన:</u> ఒక రోజు రాత్రి శూద్రకుడికి ఒక స్త్రీ రోదన వినిపించింది. అది దక్షిణ దిక్కు నుంచే వస్తోంది. వెంటనే రాజు వీరవరుడిని పిలిచి ఇలా అన్నాడు, **ఆ స్త్రీ రోదన గురించి తెలుసుకొని నాకు విన్నవించు तां निश्चित्य मां ज्ञापय** వెనువెంటనే వీరవరుడు ఆ దిక్కుకు బయల్దేరాడు. అతడి స్వభావాన్ని తెలుసుకోవటానికి రాజు కూడా రహస్యంగా అతడిని అనుసరించాడు. వీరవరుడు రోదిస్తున్న స్త్రీని చూసి అమ్మా ! ఎవరు నీవు? దేనికోసం విలపిస్తున్నావు ? అని ప్రశ్నించాడు. ఆమె "నేను శూద్రకుడి రాజ్యలక్ష్మిని ఆ మహారాజు రేపు ఉదయాన్నే నశించిపోతాడు. అప్పుడు నేను ఎక్కడ నివసించాలి? అదే నా బాధకు కారణం" అని చెప్పింది. అప్పుడు వీరవరుడు ఇలా అడిగాడు, "అమ్మా నువ్వు చిరస్థాయిగా ఉండాలి. శూద్రక మహారాజు చిరంజీవిగా ఉండాలి. అందుకు ఏదైనా ఉపాయం చెప్పమ్మా". దానికి రాజ్యలక్ష్మి నీ పుత్రుడిని కాత్యాయనీ దేవికి బలి ఇవ్వాలంది.

<u>ప్రాణత్యాగం:</u> వెనువెంటనే వీరవరుడు ఇంటికి వెళ్ళి తన భార్యా పిల్లలకి ఈ విషయాన్ని చెప్పాడు. రాజు క్షేమాన్ని కాంక్షించి బలి అవ్వడానికి కుటుంబమంతా ఒకే మాటపై నిల్చింది. వీరవరుడు తన పుత్రుడిని అమ్మవారికి బలి ఇచ్చాడు. ఆ శోకాన్ని పోగొట్టుకోవడానికి తన శిరస్సుని తానే ఖండించుకున్నాడు. ఆ దుఃఖంతో వీరవరుడి భార్య, కుమార్తె కూడా ప్రాణాలను అర్పించారు. ఇదంతా రహస్యంగా గమనిస్తున్న రాజుగారు వీరవరుడి కుటుంబం యొక్క సాత్త్వికతను గ్రహించాడు. తన క్షేమం కోసం వారు చేసిన త్యాగాన్ని గుర్తించాడు. రాజు కూడా తన తలను ఖండించుకోవడానికి సిద్ధపడ్డాడు. వెంటనే కాత్యాయనీ దేవి ప్రసన్నమై వరం కోరుకోమంది. **వీరవరుడు సపరివారంగా జీవించుగాక वीरवरो सपरिवारं जीवतु** అనే వరం కోరుకున్నాడు.

<u>త్యాగఫలితం:</u> ప్రాణాన్ని పొందిన వీరవరుడు తిరిగి రాజ సేవకు వచ్చాడు. అప్పుడు రాజు "నువ్వు ఎక్కడకు వెళ్ళావు? రోదించిన ఆ స్త్రీ ఎవరు? ఆ రహస్యం చెప్పు" అని అడిగాడు. "ఓ రాజా! ఎవరో ఒక స్త్రీ రోదిస్తోంది ఆమెను అక్కడి నుండి పంపించి వచ్చాను" అని సమాధానపరచాడు వీరవరుడు. అప్పుడు రాజు వీరవరుడు చేసిన త్యాగాన్ని గూర్చి సభలో వివరించాడు. అతడి సాత్వికతకి అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. వీరవరుడు చేసిన సాహసంతో రాజు సార్వభౌముడయ్యాడు. రాజు వీరవరుడికి రథ, గజ, తురగాలని, అంతులేని ధనాన్ని ఇచ్చి 'శేఖర దేశానికి రాజు'ని చేశాడు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Shudraka - Veeravarakatha' is taken from 'Chaturtha Vetalakathaprabandham'. Its author is 'Jambhala Dattudu'. The essence of this lesson is the story of Veeravaru, who, wishing for the well-being of King Shudraka, sacrificed himself and his family, and how the king, recognizing his sacrifice, crowned Veeravaru as the king of Shekhara country.

Veeravaru's Entry: King Shudraka, endowed with all royal virtues, was holding court. Just then, a king's son named Veeravaru came from Dakshinapatha (the southern region) seeking employment. With the doorkeeper's permission, he entered the assembly. Shudraka asked him, "Who are you? Why have you come here?" Veeravaru replied, "I am Veeravaru,a king's son. I have come with my wife and son. I wish to serve you."

Bargaining for Salary: The king said, "Tell me what salary you want." **किं जीवनं कर्तव्यं तद्वद** Veeravaru asked for 1500 gold coins per day. In response, the king said, "There are many virtuous people here. None of them are given such a high salary." Hearing that, Veeravaru saluted the king and started to leave. But the king, on the advice of the elders in the assembly, decided to test him. He called him back and gave him the requested salary. Veeravaru donated half of his salary to Brahmins. He spent a quarter of it on orphans and the disabled. He used the rest for supporting his family.

The Wailing of the Kingdom's Goddess : One night, Shudraka heard a woman weeping. The sound was coming from the south. Immediately, the king called Veeravaru and told him, "Find out about that woman's weeping and inform me." **तां निश्चित्य मां ज्ञापय** Veeravaru immediately set out in that direction. To understand his nature, the king also secretly followed him. Veeravaru saw the weeping woman and asked, "Mother! Who are you? Why are you weeping?" She replied, "I am the goddess of Shudraka's kingdom. That great king will perish tomorrow morning. Where should I reside then? That is the cause of my sorrow." Then Veeravaru asked, "Mother, you should remain eternal. King Shudraka should be immortal. Please tell me a way to make that happen." To that, the goddess of the kingdom said, "You must sacrifice your son to Goddess Katyayani."

Sacrifice of Life (Pranatyagam): Immediately, Veeravaru went home and told his wife and children about this. The entire family, united in their desire for the king's well-being, stood by their word to be sacrificed. Veeravaru sacrificed his son to the goddess. To overcome that grief, he cut off his own head. With that sorrow, Veeravaru's wife and daughter also gave up their lives. The king, secretly observing all this, understood the virtuous nature of Veeravaru's family. He recognized their sacrifice made for his well-being. The king also prepared to cut off his own head. Immediately, Goddess Katyayani appeared, pleased, and asked him to ask for a boon. Veeravaru asked for the boon that he and his family should live.**वीरवरां सपरिवारं जीवतु**

Result of Sacrifice (Tyagaphalitam): Veeravaru, having regained his life, returned to the king's service. Then the king asked, "Where did you go? Who was that weeping woman? Tell me that secret." Veeravaru replied, "O King! Some woman was weeping, and I sent her away from there." Then the king explained Veeravaru's sacrifice in the assembly. Everyone was astonished by his virtuousness. With Veeravaru's courage, the king became a sovereign. The king gave Veeravaru hariots, elephants, horses, and immense wealth, and made him 'the King of Shekhara country'.

BABY BULLET-Q

आ) दयारामस्य दयागुणं परोपकारं च विवृणुत ।

स. **<u>పరిచయం:</u>** 'దయావాన్ రాక్షసః' అనే పాఠ్యభాగం 'బుభుక్షితః కాకః' అనే కథా సంకలనం నుండి స్వీకరించబడింది. దీనిని రచించిన కవి 'ఆచార్య హర్షదేవ మాధవుడు'. క్రూర స్వభావం కలిగిన ఒక రాక్షసుడు దయారాముడిగా మార్పు చెంది పరోపకారిగా ఎలా జీవించాడో తెలియజేయడమే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

<u>పక్షుల పంచన రాక్షసుడు:</u> అది ఉజ్జయినీ నగరం. దానికి దగ్గరలోనే ఒక పెద్ద అడవి ఉంది. అందులో ఉన్న మర్రి చెట్టుకి పెద్ద పెద్ద తొర్రలు ఉన్నాయి. రాక్షసుడొకడు ఆ తొర్రలో నివాసం ఏర్పాటు చేసుకోవాలనుకున్నాడు. ఆ చెట్టు మీదున్న పక్షులన్నీ భయపడ్డాయి. ఎవరు నువ్వు? ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చావు? **మమ్మల్ని పీడించవద్దు నీవు మరొక చోటుకి వెళ్ళు अस्मान् मा पीडय। त्वं गच्छ अन्यत्र** అంటూ ఆక్రోశించాయి. అప్పుడు రాక్షసుడు "మిత్రులారా! భయపడకండి. నేను మిమ్మల్ని పీడించను. నాపేరు దయా రాముడు" అన్నాడు. అది విని పక్షులు ఫక్కున నవ్వుకున్నాయి. ఏమిటీ? నీ పేరు దయారాముడా? **రాక్షసులకు దయ ఉండదు. నువ్వు నిజం చెప్పు राक्षसेषु दया न भवति । त्वं सत्यं वद** నీ పేరు ఏమిటో అంటూ పరిహాసం చేశాయి.

<u>దయారాముడిగా రాక్షసుడు:</u> అప్పుడు రాక్షసుడు ఇలా బదులిచ్చాడు. పూర్వం నేను అందరినీ హింసిస్తూ ఉండేవాడిని. ఒకసారి సుమతి అనే ముని నన్ను రాయిలా పడి ఉండమని శపించాడు. నేను క్షమించమని వేడుకున్నాను. నన్ను క్షమించిన ముని హింసని విడిచిపెట్టి పరోపకారం చేస్తూ జీవించమన్నాడు. అందరూ నీ పేరుతో రామ నామాన్ని పలుకుతారు అని చెప్పాడు. ఆ నాటి నుంచి నాపేరు దయారాముడు అయ్యింది. అప్పటి నుండి పళ్ళు, నీరే నా ఆహారం. మీకందరికీ రక్షణగా ఉంటాను. **మీ పిల్లలను నేను రక్షించగలను युष्माकं शावकान् अहं रक्षयिष्यामि ।**

<u>దయారాముడి పరిరక్షణ:</u> ఒకసారి బోయవాడొకడు మర్రిచెట్టు పైకి ఎక్కి పక్షులను పట్టుకోవాలనుకున్నాడు. వెంటనే దయారాముడు ఆ బోయ వాణ్ణి చెట్టు పై నుంచి క్రిందకు పడేశాడు. మరోసారి జంతువుల్ని వేటాడవచ్చిన వేటగాడి బారి నుంచి జంతువుల్ని రక్షించాడు. ఒకసారి ఆషాఢ మాసంలో మేఘాలు వర్షించ లేదు. చెరువులు ఎండిపోయాయి. చెట్లు ఫలించ లేదు. పక్షులు ఆహారం లేక శుష్కించిపోతున్నాయి. అప్పుడు దయారాముడికి ఎక్కడో దూరంగా నల్లటి మేఘాలు కనిపించాయి. వాటిని వేడుకుని తన భుజాలపై మోసుకొచ్చాడు. నల్లని మబ్బులు చల్లగా వర్షించాయి. చెరువులు నీటితో నిండాయి. నదులు గలగలా ప్రవహించాయి. వనమంతా పచ్చదనంతో పరవశించింది. పశుపక్ష్యాదులు ఆనందంతో గంతులు వేసాయి. వడ్రంగుల నుండి చెట్లను, క్రూరమృగాల నుంచి సాధుజంతువులను, బోయ వాళ్ళ నుంచి పక్షుల్నీ రక్షించాడు దయారాముడు.

<u>18 కొమ్ముల రాక్షసుడు</u>: ఒకనాడు ఎక్కడి నుంచో 18 కొమ్ములున్న రాక్షసుడొకడు వచ్చి దయారాముణ్ణి వనం వదిలి పొమ్మన్నాడు. నా శక్తి నీకు తెలియదని బెదిరించాడు. ఈ అడవి జంతువుల రక్తాన్ని రుచి చూస్తానన్నాడు. దయారాముడు అతనితో పోరుకు సిద్ధమయ్యాడు. వారిద్దరి మధ్య భీకరపోరు సాగింది. దయారాముడు కొట్టిన ఒక పెద్ద దెబ్బకి ఆ రాక్షసుడు క్రింద పడి ప్రాణాల్ని విడిచాడు. దయారాముడు కూడా దెబ్బతిన్నాడు.

<u>పరోపకార ప్రతిఫలం:</u> పశు పక్ష్యాదులన్నీ అతని చుట్టూ చేరి దేవుడిని ప్రార్థించసాగాయి. చతుర్భుజాలు కలిగిన శ్రీ మహావిష్ణువు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. పుత్రా! పరోపకారం చేయటం వలన నీ రాక్షసత్వం పోయింది. నీకు దేవత్వం ఇస్తాను, నాతో రా అన్నాడు. కానీ దయారాముడు ఈ పశువులు, పక్షులు ఇవే నా బంధువులు. నేను ఈ వనంలోనే ఉంటాను, నన్ను క్షమించి, కరుణించండి అని వేడుకున్నాడు.

स. **Introduction:** The lesson 'Dayaavan Rakshasah' is taken from the story collection 'Bubhukshitah Kakaha'. It was written by 'Acharya Harshadev Madhavudu'. The essence of this lesson is to explain how a cruel-natured demon transformed into Dayaramudu and lived an altruistic life.

The Demon Among Birds: It was the city of Ujjayini. There was a large forest near it. In that forest, there was a banyan tree with large hollows. A demon wanted to make his home in one of those hollows. All the birds on the tree were scared. "Who are you? Why have you come here?" "Don't torture us, go somewhere else!" they cried out. Then the demon said, "Friends! Don't be afraid. I will not torture you. My name is Dayaramudu." Hearing that, the birds burst out laughing. "What? Is your name Dayaramudu? Demons have no compassion."

"Tell us the truth, what is your name?" they mocked.

The Demon as Dayaramudu: Then the demon replied, "In the past, I used to torture everyone." "Once, a sage named Sumati cursed me to remain like a stone. I begged for forgiveness. The sage forgave me and told me to abandon torturing and live a life of compassion." "Everyone will utter the name of Rama with your name," he said. From that day onwards, my name became Dayaramudu. Since then, fruits and water have been my food. "I will protect all of you. I can protect your children."

Dayaramudu's Protection: Once, a fowler climbed up the banyan tree intending to catch the birds. Immediately, Dayaramudu threw that fowler down from the tree. Another time, he protected animals from a hunter who had come to hunt them. Once, in the month of Ashada, the clouds did not rain. Ponds dried up. Trees did not bear fruit. Birds were emaciated due to lack of food. Then Dayaramudu saw dark clouds far away. He pleaded with them and carried them on his shoulders. The dark clouds rained coolly. Ponds filled with water. Rivers flowed gurgling. The entire forest was thrilled with greenery. Animals and birds leaped with joy. Dayaramudu protected trees from woodcutters, gentle animals from wild beasts, and birds from fowlers.

The 18-Horned Demon: One day, an 18-horned demon came from somewhere and told Dayaramudu to leave the forest. He threatened him, saying, "You don't know my power." He said he would taste the blood of the animals in this forest. Dayaramudu prepared for battle with him. A fierce battle ensued between them. With one big blow from Dayaramudu, the demon fell to the ground and lost his life. Dayaramudu was also injured.

The Reward of Compassion: All the animals and birds gathered around him and began to pray to God. Lord Mahavishnu, with four arms, appeared. "Son! By doing altruism, your demonic nature has disappeared. I will give you divinity, come with me," he said. But Dayaramudu said, "These animals, these birds, they are my relatives." "I will stay in this forest, please forgive me and have mercy on me," he pleaded.

BABY BULLET-Q

IV. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । $4 \times 2 = 8$

अ) क: अमात्यराक्षसस्य मित्रम्?

स. चन्दनदासः अमात्यराक्षसस्य मित्रम्।

आ) अग्निः किं रूपम् अवाप्तवान्?

स. अग्निः कपोत रूपम् अवाप्तवान्।

इ) ग्रामप्रमुखस्य कति पुत्रौ?

स. ग्रामप्रमुखस्य द्वौ पुत्रौ।

ई) वणिजोः मैत्री कीदृशी?

स. वणिजोः मैत्री प्रगाढा।

उ) अवधेशः कस्यां कक्ष्यायां प्रथमश्रेण्याम् उत्तीर्णः?

स. अवधेशः दशमी कक्ष्यायां प्रथमश्रेण्याम् उत्तीर्णः।

ऊ) आसनस्य स्पर्शात् का दर्शिता?

स. आसनस्य स्पर्शात् विधेयता दर्शिता।

BABY BULLET-Q

V. **द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात ।** 2 × 3 = 6

अ) कालरात्रीति तां विध्दि सर्वलङ्काविनाशिनीम् ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'हनुमदुपदेशः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः।

कविः - वाल्मीकिः ।

ग्रन्थः - रामायणे सुन्दरकाण्डः ।

सन्दर्भः - रावणं प्रति हनुमान् उपदेश समये एवम् अवदत् ।

भावः - सीता सामान्य स्त्री न भवाति । तया लङ्का सर्वा नाशनं भविष्यति। सा तव मृत्यु देवता ।

आ) क्रतोरशेषेण फलेन युज्यताम् ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'रघोः शौर्यम्' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - कालिदासः।

काव्यम् - रघुवंश महाकाव्यम् ।

सन्दर्भः - रघुः इन्द्रं प्रति एवम् अवदत्।

भावः - रघुः स्वपितु : शतक्रतु फलं दातुं इन्द्रं वरं याचितवान्।

इ) गृहिणे तन्वन्ति लक्ष्मीः सदा ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'जनादरः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः - श्री पट्टाभिरामारावः।

काव्यम् - कथापञ्चकम् ।

सन्दर्भः - सुशर्मणः अति थिसेवां प्रशंसन् राजा एवम् उक्तवान् ।

भावः - गृहस्थ धर्मान् ते आचरन्ति ते सदा लक्ष्मीवन्तः भवन्ति । सादाचारे लक्ष्मीः विलसति ।

ई) विजेतृशोभां वहाम सततम् ।

स. कविपरिचयः - इदं वाक्यं 'प्रतिश्रुतिः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः।

कविः - डा. दीवि नरसिंह दीक्षितः।

काव्यम् - वसन्ततिलका ।

सन्दर्भः - युवजनानाम् उद्बोधयन् कविः एवम् अवदत्।

भावः - पुरोगमनं कर्तुं ममत्वं त्यजेम । नवत्वं सृजेम। सदा विजयशोभां वहेम ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यात । $2 \times 3 = 6$

अ) अस्य दग्धोदरस्याऽर्थे कः कुर्यात् पातकं महत् ?

स. **कविपरिचयः** – इदं वाक्यं 'अज्ञातस्य वासो न देयः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः – नारायणपण्डितः ।

ग्रन्थः – हितोपदेशे मित्रलाभः।

सन्दर्भः – दीर्घकर्णः जरद्गवं प्रति एवम् अवदत् ।

भावः – अहं मांसाहारं अत्यजम् । मम उदर पूरणार्थं महत् पातकं न करोमि ।

आ) वीरवरो सपरिवारं जीवतु ।

स. **कविपरिचयः** – इदं वाक्यं 'शूद्रक-वीरवरकथा' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः – जम्भालदत्तः।

ग्रन्थः – वेतालपञ्चविशतिः ।

सन्दर्भः – राजा कात्यायनी देवीं प्रति एवम् अवदत् ।

भावः – वीरवरः सात्विक गुण सम्पन्नः। अतः सपरिवारं सः जीवतु इति राजा कात्यायनी देवीं वरं अयच्छत् ।

इ) युष्माकं शावकान् अहं रक्षयिष्यामि ।

स. **कविपरिचयः** – इदं वाक्यं 'दयावान् राक्षसः' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः – आचार्य हर्षदेवमाधवः।

ग्रन्थः – बुभुक्षितः काकः ।

सन्दर्भः – राक्षसः विहगानां प्रति एवम् अवदत्।

भावः – अहम् राक्षसः किन्तु युष्माकं रक्षणं करिष्यामि, तव शावकानामपि रक्षणं करिष्यामि।

ई) न मया आकृष्टा ।

स. **कविपरिचयः** – इदं वाक्यं 'जीर्णच्छत्रम् ' इति पाठ्यभागात् स्वीकृतः ।

कविः – श्री पुल्लेल श्रीरामचन्द्रः ।

ग्रन्थः – श्रीरामचन्द्र लघुकाव्यसङ्ग्रहः ।

सन्दर्भः – विजयसिंहः भयेन एवम् उक्तवान् ।

भावः – तदाभीतः विजयसिंहः ''अहं शृङ्कलां न आकृष्टवान्'' इति अवदत्

BABY BULLET-Q

VII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । $3 \times 2 = 6$

अ) बुद्धिमन्तः कीदृशेषु कर्मसु न सज्जन्ते?

स. बुद्धिमन्तः मूलधातिषु कर्मसु न सज्ञन्ते।

आ) कालिदासस्य महाकाव्ये के ?

स. कालिदासस्य महाकाव्ये - रघुवंशं, कुमारसम्भवम् ।

इ) केन विना दैवं न सिद्ध्यति ?

स. पुरुषकारेण विना दैवं न सिद्ध्यति ।

ई) लोकोत्तराणां चेतांसि कीदृशानि ?

स. लोकोत्तराणां चेतांसि वज्रादपि कठोराणि, कुसुमादपि मृदूनि ।

उ) वृद्धा कथं वन्दनम् अकरोत् ?

स. वृद्धा मुकुलितकरा वन्दनम् अकरोत् ।

ऊ) स्वकं सर्वं किमर्थं समर्पयाम ?

स. स्वकं सर्वं लोकहिताय समर्पयाम ।

BABY BULLET-Q

VIII. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः । $3 \times 2 = 6$

अ) कस्य वासो न देयः?

स. अज्ञातस्य वासो न देयः ।

आ) सेवकधर्मः कः ?

स. प्रभुकार्ये प्राणत्यागः एव सेवकधर्मः ।

इ) पञ्चतन्त्रं केन विरचितम्?

स. पञ्चतन्त्रं विष्णुशर्मणा विरचितम् ।

ई) अमरशक्तेः पुत्राः कीदृशाः ?

स. अमरशक्तेः पुत्राः परमदुर्मेधसः ।

उ) तक्षकाः कुठारैः वने प्रविश्य किं कर्तुम् ऐच्छन् ?

स. तक्षकाः कुठारैः वने प्रविश्य हरितान् वृक्षान् छेत्तुम् ऐच्छन् ।

ऊ) विजयसिंहः कुतः भीरुः आसीत् ?

स. विजयसिंहस्य माता तं भीरु रूपेण अवर्धयत्। अतः सः भीरुः आसीत् ।

BABY BULLET-Q

IX. एकं पत्रं लिखत। 1 × 5 = 5

अ) पुस्तकप्रेषणविषये पत्रम् प्रति पत्रम्

स) पुस्तकप्रेषणविषये पत्रम्

कडप,
दिनाङ्क :२०-०८-२०२५.

मान्यसञ्चालकाः,
सरस्वतीविद्याप्रकाशन्,
विजयवाटिकाँ।

मान्याः!

भवद्भिः प्रकाशितेषु अधोनिर्दिष्टानि पुस्तकानि मया यथानिर्दिष्टम् अपेक्ष्यन्ते।

क्रमसंख्या	पुस्तकनाम	कविः	प्रतयः
१.	कुमारसम्भवम्	कालिदासः	५
२.	श्रीमद्रामायणम्	वाल्मीकिः	४
३.	पञ्चतन्त्रम्	विष्णुशर्मा	६
४	भर्तृहरिसुभाषितानि	भर्तृहरिः	३

कृपया एतानि पुस्तकानि वि.पि.पि द्वारा अधोसूचितं सङ्केतं प्रति प्रेषयन्तु।

सधन्यवादम्।

भवदीयः/भवदीया,

नाम...............

गृहसंख्या २-११-२०

गान्धीरोड् , कडप ।

BABY BULLET-Q

आ) सोदर्याः विवाहार्थम् विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

स) **सोदर्याः विवाहार्थम् विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्**

गुन्टूर् ,

दिनाङ्कः२०-११-२०२५.

सविधे -

प्रधानाध्यापक :/प्रांशुपालः,

प्रभुत्व (जूनियर्) उच्चमाध्यमिक कलाशाला,

गुन्टूर् ।

मान्याः!

विषयः - विरामस्य कृते अभ्यर्थनम्।

मम सोदर्याः विवाहार्थम् अहं श्वः स्वग्रामं गमिष्यामि। अतः कृपया दिनत्रयस्य २१-११-२०२५ तः २३-११-२०२५ पर्यन्तं विरामं यच्छन्तु इति सादर प्रणामपूर्वकं विज्ञापयामि। मम अनुपस्थितिसमये पाठ्यमानान् पाठान् मित्रसकाशात् ज्ञात्वा अहं पठिष्यामि।

सधन्यवादम्।

इति,

भवतां विधेयः छात्रः/विधेया छात्रा,

नाम ×××××

अनुक्रमसंख्या ×××××

प्रभुत्व (जूनियर्) उच्चमाध्यमिक कलाशाला,

गुन्टूर्।

BABY BULLET-Q

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। $2 \times 6 = 12$

अ) हरि आ) नदी इ) वारि ई) किम्

अ) इकारान्तः पुंलिङ्गः 'हरि' शब्दः (విష్ణువు – Vishnu)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	हरिः	हरी	हरयः
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे हरे	हे हरी	हे हरयः
द्वितीयाविभक्तिः	हरिम्	हरी	हरीन्
तृतीयाविभक्तिः	हरिणा	हरिभ्याम्	हरिभिः
चतुर्थीविभक्तिः	हरये	हरिभ्याम्	हरिभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	हरेः	हरिभ्याम्	हरिभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	हरेः	हर्योः	हरीणाम्
सप्तमीविभक्तिः	हरौ	हर्योः	हरिषु

आ) ईकारान्तः स्त्रीलिङ्गः 'नदी' शब्दः (నది - River)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	नदी	नद्यौ	नद्यः
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे नदि	हे नद्यौ	हे नद्यः
द्वितीयाविभक्तिः	नदीम्	नद्यौ	नदीः
तृतीयाविभक्तिः	नद्या	नदीभ्याम्	नदीभिः
चतुर्थीविभक्तिः	नद्यै	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	नद्याः	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	नद्याः	नद्योः	नदीनाम्
सप्तमीविभक्तिः	नद्याम्	नद्योः	नदीषु

BABY BULLET-Q

इ) इकारान्तः नपुंसकलिङ्गः 'वारि' शब्दः (నీరు - Water)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	वारि	वारिणी	वारीणि
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे वारे / हे वारि	हे वारिणी	हे वारीणि
द्वितीयाविभक्तिः	वारि	वारिणी	वारीणि
तृतीयाविभक्तिः	वारिणा	वारिभ्याम्	वारिभिः
चतुर्थीविभक्तिः	वारिणे	वारिभ्याम्	वारिभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	वारिणः	वारिभ्याम्	वारिभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	वारिणः	वारिणोः	वारीणाम्
सप्तमीविभक्तिः	वारिणि	वारिणोः	वारिषु

ई) मकारान्तः पुंलिङ्गः 'किम्' शब्दः (ఎవడు - Who)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमाविभक्तिः	कः	कौ	के
द्वितीयाविभक्तिः	कम्	कौ	कान्
तृतीयाविभक्तिः	केन	काभ्याम्	कैः
चतुर्थीविभक्तिः	कस्मै	काभ्याम्	केभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	कस्मात्	काभ्याम्	केभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	कस्य	कयोः	केषाम्
सप्तमीविभक्तिः	कस्मिन्	कयोः	केषु

BABY BULLET-Q

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। 2 × 3 = 6

अ) पिबतु आ) अचलत् इ) वदेत् ई) वन्दिष्यते

अ) पिबतु

लोट्-	**प्रथमपुरुषः**	पिबतु /पिबतात्	पिबताम्	पिबन्तु
	मध्यमपुरुषः	पिब /पिबतात्	पिबतम्	पिबत
	उत्तमपुरुषः	पिबानि	पिबाव	पिबाम

आ) अचलत्

लङ् -	**प्रथमपुरुषः**	अचलत्	अचलताम्	अचलन्
	मध्यमपुरुषः	अचलः	अचलतम्	अचलत
	उत्तमपुरुषः	अचलम्	अचलाव	अचलाम

इ) वदेत्

विधिलिङ्-	**प्रथमपुरुषः**	वदेत्	वदेताम्	वदेयुः
	मध्यमपुरुषः	वदेः	वदेतम्	वदेत
	उत्तमपुरुषः	वदेयम्	वदेव	वदेम

ई) वन्दिष्यते

लृट् -	**प्रथमपुरुषः**	वन्दिष्यते	वन्दिष्येते	वन्दिष्यन्ते
	मध्यमपुरुषः	वन्दिष्यसे	वन्दिष्येथे	वन्दिष्यध्वे
	उत्तमपुरुषः	वन्दिष्ये	वन्दिष्यावहे	वन्दिष्यामहे

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। $3 \times 2 = 6$

अ) गुरूहः आ) नवोदयः इ) गङ्गौघः
ई) लाकृतिः उ) गायकः ऊ) केऽपि

स. अ) गुरु + ऊहः = गुरूहः
स. आ) नव + उदयः = नवोदयः
स. इ) गङ्गा + ओघः = गङ्गौघः
स. ई) लृ + आकृतिः = लाकृतिः
स. उ) गै + अकः = गायकः
स. ऊ) के + अपि = केऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। $3 \times 2 = 6$

अ) वाणी + ईशः आ) गण + ईशः इ) दिव्य + औषधम्
ई) लृ + आकृतिः उ) गै + अकः ऊ) ते + अपि

स. अ) वाणीशः - सवर्णदीर्घसन्धिः
स. आ) गणेशः - गुणसन्धिः
स. इ) दिव्यौषधम् - वृद्धिसन्धिः
स. ई) लाकृतिः - यणादेशसन्धिः
स. उ) गायकः - अयवायावादेशसन्धिः
स. ऊ) तेऽपि - पूर्वरूपसन्धिः

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) $5 \times 1 = 5$

अ) त्वं जलं पिबसि।
आ) हरिः समाधानम् अलिखत् ।
इ) अहम् समाधानं वदिष्यामि।
ई) विद्या ददाति विनयम्।
उ) धर्मं चर।

सः अ) నీవు నీరు త్రాగుతున్నావు./ You are drinking water.
सः आ) హరి సమాధానం వ్రాశాడు. / Hari wrote the answer.
सः इ) నేను సమాధానాన్ని చెబుతాను./ I will tell the answer.
सः ई) విద్య వినయాన్ని ఇచ్చును./ Knowledge imparts humility.
सः उ) ధర్మాన్ని ఆచరించు./ Practice Dharma.

BABY BULLET-Q

XV. एकेन पदेन समाधेयः। 5 × 1 = 5

अ) शरेणैकेन रामेण निहतः वानरः कः?

आ) ''रघोः शौर्यम्'' इति पाठ्यभागः कस्मात् स्वीकृतः?

इ) सुबद्धमूला : के निपतन्ति?

ई) वृद्धा कीदृशी ?

उ) प्रतिश्रुतिः इति पदस्य अर्थः कः ?

स. अ) वाली ।

स. आ) रघुवंशात् स्वीकृतः ।

स. इ) पादपाः।

स. ई) गलितरदना ।

स. उ) प्रतिज्ञा ।

XVI. एकेन पदेन समाधेयः। 5 × 1 = 5

अ) कः कोटरान्निःसृत्य बहिः पलायितः?

आ) राज्ञः का प्रसन्ना अभवत्?

इ) कः विनश्यति ?

ई) कः मेघान् सर्वत्र नयति?

उ) छत्रं कीदृशम् ?

स. अ) मार्जारः ।

स. आ) कात्यायनी देवी ।

स. इ) दीर्घसूत्री।

स. ई) पवनः।

स. उ) जीर्णम् ।

BABY BULLET-Q